

NOVICE IZ NAŠIH KRAJEV

NOVE JARŠE

Zelenice z bujnim drevjem razveseljujejo številne krajanje — tudi Novih Jarš. A najde se kdo, ki so mu košata drevesa brčias v napoto. Ali pa si jih kar »lasti«? In mlada platana v najlepši rasti je morala pasti pod brezobzirno sekirjo! Posnetek sicer ni od včeraj, a vandalizem take vrste zasluži tudi danes javno odsodbo.

M. R., Kvedrova ulica

Ob krajevnem prazniku KS Polje so v avli osnovne šole odprli razstavo najrazličnejših umetniških in drugih izdelkov. Poleg številnih slik, ki so jih prispevali občani Polja, so bili zanimivi gobleni Ivanke Bobnar. Posebno pozornost pa so seveda zbuvali izdelki najmlajših: številne igrice, slike, pa modeli hiš, robotov, ladij, letal — kar vse so ustvarile pridne ročice malčkov iz VVZ Zajčja dobrava, VVZ Vevče — enota Rjava cesta ter učenci OČ Polje.

Pestro razstavo si je ogledalo precejšnje število krajanov Polja ter tudi tako sodelovalo pri prvem proslavljanju svojega krajevnega praznika.

Besedilo in slika: DUŠAN JEŽ

MOSTE

SEMENARNA

V prejšnji številki Nsk smo v fotoreportaži Center Most dobiva svojo podobo izpustili Semenarno. Ne namenoma. Tiste dni julija, ko smo pripravljali reportažo so imeli v Semenarni inventuro. Obiskali smo jo naknadoma.

Tokrat so bila njena vrata odprta. Z nasmeškom zadovoljstva je povedala prodajalka Vika Remec: »Trgovina Semenarna v Mostah deluje že več let, jaz pa delam tu šele šesti mesec. Čeprav imamo ob delavnikih odprto ves dan, dela ob nobeni uri ne zmanjka. Ljudje nenehno nekaj potrebujejo: nekateri semena, drugi sredstva za uničevanje škodljivcev, tretji umetna gnojila, pa cvetlične lončke, nekaj kilogramov dobre zemlje ali pa hrano za svojega kanarčka. Izbira je velika, pa seveda prilagojena letnim časom. Pred jesenjo smo in že smo dobili prvo pošiljko hijacint in tulipanov, za katere iz leta v leto narašča zanimanje.

Da, prav rada delam tu in dobro sem se vživela v to novo, prijetno okolje. Veseli me, če so tudi občani zadovoljni z mojo postrežbo!«

Besedilo in slika: DUŠAN JEŽ

STEPANJSKO NASELJE

Najbrž služba pri Rastu res ne more zadostiti vsem potrebam glede urejanja okolice, predvsem ne tistim, katerim po pogodbi pretečejo obveznosti. Da pa okolica ne bi bila zanemarjena, so si jo upokojenci v ulici Polonce Čuda očisti-

stili kar sami. Slika nazorno prikazuje, koliko je bilo posušenega sena — naj povemo: kar za dva voza! Vsa pohvala prizadevnim upokojencem z željo, da bi tako še naprej dokazovali svoj odnos do naše skupnosti.

Moderen podhod pod Litijско cesto je že skoraj nared. Povezoval bo Bilečansko ulico z Vlahovičevo in omo-

gočal varno hojo občanov. Ko bodo zgrajeni tudi drugi objekti v naselju, bo ta podhod verjetno najbolj frekventiran na področju mesta Ljubljana.

HVASTIJA

V petek 14. julija popoldne je bila na športni ploščadi v Polju prva proslava krajevnega praznika KS Polje. Slavnostna govornica je bila Nika Modic, izvršna sekretarka komiteja občinske konference ZKS — glej sliko! Predsednik KS Slavko Jakič pa je na kratko prikazal prizadevanja organov KS. Kratek kulturni program so pripravili učenci OŠ Polje in gojenci glasbene šole. Podeljena so bila priznanja krajanom za dolgoletno delo v naši KS. Po končani proslavi so se gostje v dolgi povorki ob zvokih Vevške pihalne godbe napotili proti železnici, kjer so ob partizanskem prehodu prek proge odkrili spominsko obeležje. Za zaključek je bilo pri gostišču v Zajčji dobravi tovariško srečanje. Igrali so Kometi, ki so poskrbeli za dobro voljo. (Foto: Srebrnjak)

POLJE

Letošnji začetek poletja je bil v naši KS izrazito deloven. Pripravili smo se na krajevni praznik, ki smo ga letos praznovali prvič.

V tednu pred praznikom so se zvrstile razne športne prireditve: kegljaški, balinarski in rokometni turnir. Taborniki pa so postavili propagandni tabor in skupaj z mladinci, športniki in drugimi krajanji pomagali pri ureditvi slavnostnega prostora.

Dan pred praznikom so se zbrali delegati na skupščini KS Polje.

Soglasno so izvolili 40 delegatov skupščine. Za predsednika skupščine so izvolili Ludvika Urekarja, za podpredsednika pa Franca Sladiča.

Izvolili so tudi 15-članski svet KS. Predsednik je že drugič Slavko Jakič, podpredsednik pa je inž. Jože Bevc.

Delegati skupščine so sprejeli sklep o razglasitvi 13. julija za praznik KS Polje, sklep o graditvi in proglasitvi spominskega parka pred OŠ v Polju — imenoval se bo park spominov v Polju — sklep o podelitvi priznanj zaslužnim krajanom ter sklep o sredstvih za krajevni praznik.

Istega dne so se sestali tudi člani sveta KS Polje. Obravnavali so predvsem komunalno problematiko.

E. T.

ZADVOR

Proslava krajevnega praznika

V KS Zadvor smo letos drugih praznovali svoj krajevni praznik 13. julij v spomin na taisti dan leta 1941, ko se je trinajst domačinov umaknilo pred fašistično aretacijo v gozd Molnik in tam ustanovilo partizansko Molniško četo. Krajan KS Zadvora ta dan praznujejo vsa leta po vojni, le da do lani nismo sprejeli odloka o uzakonitvi krajevnega praznika.

Na praznovanje smo se pripravljali že nekaj časa poprej, v soboto 8. julija pa je bila v dvorani združnega doma svečana seja krajevnih skupnosti. Prišel jo je predsednik zbora delegacij Janez Alič, svečani govor pa je pripravila predsednica KO ZB NOV Sostro-Podlipoglav Tončka Berčičeva. Prav ona je bila 12. julija 1941 tisti člen v verigi, ki je fašistom onemogočila aretacijo najboljših sinov tega kraja, ustanoviteljev partizanske Molniške čete. Zborovalce sta pristrčno pozdravila tudi pionirka in pionir OŠ Toneta Trtnika-Tomaža Sostro.

Med svečano sejo je na predlog KK SZDL Zadvor Stane Keber-Kogo izročil odlikovanja in priznanja OF, ob svoji 80-letnici pa je Andrej Alič prejel red republike z bronastim vencem za zasluge med vojno in po njej pri graditvi organizacije ZB NOV Sostro-Podlipoglav. Vsem odlikovancem iskrene čestitke.

Zaključno praznovanje krajevnega praznika je bilo pri brunarici turističnega društva Zadvor. Zbranim občanom in gostom je spregovoril predsednik sveta KS Zadvor Franci KOŠIR, ki je ponovno poudaril pomen dejavnosti pred 37 leti v Molniku. Po podelitvi pokalov in priznanj ter praktičnih nagrad vsem, ki so sodelovali pri športnih prireditvah v čast

krajevnega praznika, je predsednik IS SML Albin VENGUST odprl novo TRIM stezo, ki vodi od brunarice 1500 metrov daleč v gozdove in prav toliko nazaj, v višinski razliki 100 metrov. Tovariš Vengust je bil načrtovalec steze, trasier in eden najpomembnejših organizatorjev gradnje TRIM steze. V svojem nagovoru je poudaril, da je to prva TRIM steza v naši občini, ki se je budo seveda lahko posluževali vsi Ljubljančani, zlasti še šolska mladina. TRIM steza namreč ne bo omogočala samo gojitve »svojih disciplin«, temveč bo imela na voljo tudi garderobne omarice in tuše, tako da bo obiskovalec lahko svojo odvečno obleko pustil v garderobi in jo zaklenil, ob povratku pa bo imel možnost, da se bo stuširal s toplo in mrzlo vodo. Spodbudne so bile tudi Vengustove besede o tem, da bo treba iniciatorjem še v marsičem pomagati. Ne gre samo za TRIM stezo, marveč tudi za njeno okolico pa tudi za razširitev prepotrebniših športnih objektov v bližini. Prepričani smo, da do njegove besede padle na plodna tla in da bomo s skupnimi močmi še marsikaj dodali, kar pogrešamo in kar je moč postoriti.

Potem je bilo okoli brunarice in na TRIM stezi zelo živahno. K temu so pripomogli tudi muzika, dobra pijača in jedila na žaru.

Pa še tole: Ko zaključimo neko prireditev, smo vsi veseli, ugotavljamo pa, da smo tudi še kaj prezrli za kar najboljše izvedbo. Človek dobi vtis, da stone take prireditve le na nekaj osebah. Vemo pa, da so stvar nas vseh in dobro premisljmo, komu zaupamo izvedbo. Ko pa se dogovorimo, potem izpeljemo vsak svojo nalogo.

ALOJZ KASTELIC

Lovro Omahen - Orlov osemdesetletnik

Lovro Omahen, s partizanskim imenom Orlov, je letos 2. avgusta praznoval svoj visoki življenjski jubilej — 80 let. Ko sem ga obiskal na domu, sem bil kar v zadregi, kako v kratkem zapisu strniti njegovo bogato življenje proletarca, koroškega borca, partizanskega komisarja, komunista, aktivista in kulturnega delavca z bogato dejavnostjo pred vojno, med njo in po njej.

Njegova življenjska pot se je začela v siromašni kmečki družini v Zg. Besnici. Bil je najstarejši sin od sedmih otrok. Svoje brate in sestre je razdelil na »predamerikanske« in na »poamerikanske«, kajti po rojstvu njegove mlajše sestre, sedaj že pokojne Franciše Omahen — Nane, je oče odšel za sedem let v Ameriko, po vrnitvi pa so se rodili še štiri fantje in sestra.

V hribovski vasi na mali kmetiji ni bilo prostora za vse. Jubilar je obiskoval osnovno šolo v Javorju, potem je ostal še nekaj časa doma na kmetiji, iskal priložnostne zasluzke, leta 1916 pa je moral v avstro-ogrsko vojsko. Srečno jo je preživel, nato pa se je priključil še borcem za slovensko Koroško.

Po vojni se je vrnil domov, bil kmet, delavec, zidar in vse, kar je bilo tedaj moč delati za golo preživljanje. Leta 1930 je v Javorju našel svojo življenjsko družico Micko Trampuš in preselila sta se v Zadvor. Stanovala sta v najemniških stanovanjih, a najdlje na domu narodnega heroja Toneta Trtnika v Zadvoru. Lovro se je že l. 1932 priključil k DPD Svoboda Zadvor in v njej aktivno deloval — sprva v pevskem zboru in godbi, ko pa si je začel graditi hišo, mu je časa primanjkovalo in posvetil se je bolj pevskemu zboru. V klet njegove hiše so bile vaje pevskega zbora.

Ob okupaciji l. 1941 se je znašel na listi izdajalca naprednih Svo-

bodašev tudi Lovro. Čeprav je bil 12. julija obveščen da nameravajo Italijani aretirati »nevarne« Svobodaše, in čeprav se je temu skušal izogniti, je po nesrečnem naključju padel v roke Italijanom. Dne 13. julija 1941 je bil z 18 tovariši odpeljan v Ljubljanske sodne zapore, kjer so ga intenzivno zasliševali, mučili in skušali pripraviti do priznanja. Toda Lovro je molčal, tako kot njegovi sotrpini in sodelavci. Dne 22. novembra 1941 so ga morali zaradi pomanjkanja dokazov izpustiti. Ta-

krat je bil Lovro zaposlen v Saturnusu in bil tudi tam tesno povezan z organizatorji OF. Pri njem na domu so se sestajali Nusdorfer, Dolinšek, Oceppek in drugi. Ker je bil tudi na domačem terenu aktiven, vse to izdajalcem ni ostalo prikrito in 24. maja 1942 se je Lovro umaknil — v partizane, v II. grupo odredov. Z njo je odšel tudi na Gorenjsko, se udeležil znane bitke na Muljavi in številnih drugih akcijah te enote. Po znani bitki na Jelovici se je vrnil z Gorenjske in od tedaj je bil še v številnih enotah NOV predvsem kot komisar čete in komisar bataljona. Po italijanski okupaciji je bil Lovro dodeljen v IX. brigado

XVIII. divizije NOV in POS kot komisar bataljona. V njej je ostal do začetka leta 1944, ko je opravil tečaj za izgradnjo ljudske oblasti, nakar je bil imenovan za komisarja vojnega področja Črnomelj. Tu je tudi pričakal svobodo.

Takoj po osvoboditvi je bil imenovan za namestnika komisarja ljubljanskega vojnega področja, novembra 1945 pa je bil demobiliziran. Zaposlil se je v Papirnici Vevče kot pomočnik šefa za kadre, pa v tovarni in na terenu opravljal tudi številne politične funkcije, postal spet aktiven pri pevskem društvu DPD Svoboda Zadvor in.

Koliko je v življenju prestal?! A človek njegovega kova vse prenese. Poleg burnih dogodkov in velikih naporov je tovariš Lovro preživel dva srčna infarkta, štiri operacije na sinusih in vrsto drugih obolenj. A kljub vsemu temu je delal in dočkal visoko starost. Njegove prsti kraste številna vojaška in povojna odlikovanja, je tudi nosilec spomenice 1941.

Še danes živi z dnevnimi dogodki. Bere vse vrste časopisov in revij, a najljubši mu je TV 15. V skrbi za ohranjanje tradicij NOB pa je dolga leta tolmačil obiskovalcem kompleks Urha, sostrški šolarji pa so z odprtimi usti poslušali njegove pripovedi in NOB. Pri vsem tem ni opustil skrbi za svojo družino. Še danes rad raztegne svojo priljubljeno harmoniko, čeprav ga prsti ne ubogajo več tako kot nekoč. Rad zahaja v ve-sele družbe, rad tudi zapleše.

Tovarišu Lovru želimo, da bi bil še dolgo zdrav in zadovoljen v krogu svojih, zlasti pa mu želimo bivši borci še mnogo srečnih in zdravih let. Zahvaljujemo se mu za vse, kar nam je dal ter še za vse, kar nam bo lahko nudil iz svoje bogate revolucionarne preteklosti.

ALOJZ KASTELIC